

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/61/2015
Identifikačné číslo spisu:	1014200267
Dátum vydania rozhodnutia:	14.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1014200267.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa Y. L., bytom I., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. novembra 2014, č. k. 10Sd/24/2014-39, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. novembra 2014, č. k. 10Sd/24/2014-39, **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne číslo XY zo dňa 17. januára 2014 a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie. Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) a podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok od 27.11.2010 z dôvodu, že navrhovateľovi bol rozhodnutím Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, útvaru sociálneho zabezpečenia (ďalej len „GR ZVJS“) priznaný od 01. júna 2006 výsluhový dôchodok podľa § 38 v spojení s § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) v sume úhrnu starobného dôchodku vypočítaného podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. a prídavku k starobnému dôchodku.

Krajský súd dospel k záveru, že výsluhový dôchodok nemožno stotožňovať so starobným dôchodkom, a to ani v prípade, že výška výsluhového dôchodku bola určená podľa prechodného ustanovenia § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. Rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na opätovné rozhodnutie o žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok s tým, že starobný dôchodok má navrhovateľovi priznať v sume

krátenej s prihladením na obdobie výkonu služby získanej v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Namietala, že navrhovateľovi bol výsluhový dôchodok priznaný vo výške starobného dôchodku spolu s prídavkom k starobnému dôchodku a pre určenie sumy starobného dôchodku bola navrhovateľovi zhodnotená celá preukázaná doba, teda aj doba vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia (poistenia). Priznaním starobného dôchodku odporkyňou by došlo k dvojitému hodnoteniu obdobia poistenia, ako aj vymeriavacích základov, čo právna úprava nedovoľuje. Trvala aj na svojom názore, že o zvýšení už priznaného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získaného po vzniku nároku na dôchodok je príslušný orgán, ktorý výsluhový dôchodok vypláca, pričom poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24.11.2011, sp. zn. 9So/129/2010. Z toho dôvodu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutie odporkyne číslo XY zo 17. januára 2014 ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 01. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a rozhodnutie odporkyne bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Nebolo sporné, že navrhovateľ ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže („policajt“) vykonával službu v služobnom pomere od 01.07.1972 do 29.04.2006. Ako doba výkonu služby mu podľa potvrdenia GR ZVJS z 19.07.2013 bola zhodnotená doba služby v rozsahu 35 rokov a 342 dní - doba základnej vojenskej služby od 01.04.1970 do 29.03.1972 a doba služobného pomeru od 01.07.1972 do 31.12.1999 v I. kategórii funkcií a od 01.01.2000 do 31.05.2006 v III. pracovnej kategórii.

Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 132 ods.1 písm. a/ v spojení s § 129 zákona č.100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

V zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 01. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129), t.j. aj príslušníkov zborov nápravnej výchovy (neskôr Zboru väzenskej a justičnej stráže), zaradená do I. (2.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Navrhovateľovi nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., keďže vek 55 rokov nedovršil pred dňom 01.07.2002, počnúc ktorým sa ustanovenie § 132 tohto zákona na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužíje.

Podľa § 175 zákona č. 100/1988 Zb. a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Keďže navrhovateľ do 31.12.1999 vykonával službu zaradenú do 1. kategórie funkcií viac ako 20 rokov, v súlade s § 175 zákona č. 100/1988 Zb. a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. mu zostal zachovaný nárok na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov.

Navrhovateľ sa narodil XY. Dôchodkový vek 55 rokov podľa § 65 ods. 2 v spojení s § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. a § 175 zákona č. 100/1988 Zb. dovŕšil dňom XY.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení k 30.04.2006 poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 01. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 01. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Nebolo sporné, že navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z., teda že obdobie výkonu služby získal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok.

Pokiaľ odporkyňa navrhovateľovi nehodnotila dobu ďalšieho štúdia a doby zamestnania v tzv. „civilnom sektore“, lebo podľa jej názoru tieto doby boli navrhovateľovi zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok, taký záver nie je ničím podložený.

Z potvrdenia GR ZVJS číslo: GR ZVJS-13706/33-13 zo 16. júla 2013 totiž nevyplýva, že by navrhovateľovi boli na posúdenie nároku na výsluhový dôchodok zhodnotené aj doby civilného zamestnania. Vyplýva z neho len to, že výsledná suma výsluhového dôchodku nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ bol v dobe od 01.09.1966 do 30.06.1969 v učňovskom pomere a následne od 01.07.1968 do 22.06.1972 bol zamestnaný v BEZ, n. p., Bratislava.

Je nesporné, že navrhovateľovi bol od 01. júna 2006 priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z., keďže splnil podmienku trvania služobného pomeru najmenej 15 rokov (§ 38 ods. 1 uvedeného zákona).

Spôsob výpočtu sumy výsluhového dôchodku policajta je upravený v § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z.

V zmysle § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. suma výsluhového dôchodku policajta, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona.

Podľa potvrdenia GR ZVJS z č. GR ZVJS-13706/33-13 zo 16. júla 2013 na účely výsluhového zabezpečenia boli navrhovateľovi ako doba trvania služobného pomeru zhodnotené doby od 01.04.1970 do 29.03.1972 a od 01.07.1972 do 31.05.2006, teda v trvaní viac ako 35 rokov.

Keďže výška výsluhového dôchodku, vypočítaná podľa § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. bola nižšia ako úhrn sumy starobného dôchodku (vypočítaného podľa zákona č. 100/1988 Zb.) a sumy prídavku k

starobnému dôchodku (vypočítaného podľa zákona č. 73/1998 Z.z.), v súlade s § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. mu výsluhový dôchodok bol priznaný v sume uvedeného úhrnu starobného dôchodku a prídavku k dôchodku.

Z ustanovení § 38, § 39 a § 128 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. vyplýva, že nemožno stotožňovať dobu pre vznik nároku na výsluhový dôchodok (trvanie služobného pomeru v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok) a spôsob určenia sumy výsluhového dôchodku.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľovi rozhodnutím GR ZVJS nebol priznaný starobný dôchodok. Bol mu priznaný výsluhový dôchodok; iba výška výsluhového dôchodku bola odvodená od výšky starobného dôchodku určenej podľa zákona č. 100/1988 Zb. a výšky prídavku k tomuto dôchodku podľa skorších predpisov.

Z evidenčných listov o dobách zamestnania vyplýva, že navrhovateľ získal dobu civilného zamestnania (učňovská doba + zamestnanie) v období od 01.09.1966 do 22.06.1972, s výnimkou doby základnej vojenskej služby.

Ak teda odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok z dôvodu, že výsluhový dôchodok mu bol priznaný vo výške starobného dôchodku vypočítanej podľa zákona č. 100/1988 Zb. spolu s prídavkom starobného dôchodku a pre určenie sumy starobného dôchodku bola navrhovateľovi zhodnotená celá preukázaná doba, tento jej záver je nesprávny.

Odvolací súd považuje za nesprávny aj názor odporkyne, že o zvýšení už priznaného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získaného po vzniku nároku na dôchodok je príslušný orgán, ktorý výsluhový dôchodok vypláca, ktorý oprela o právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24.11.2011, sp. zn. 9So/129/2010. Uvedené rozhodnutie sa týkalo nároku na starobný dôchodok dôchodcu, ktorý splnil všetky podmienky nároku na túto dávku (teda aj dovŕšenie veku) podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. pred 01.07.2002.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutia odporkyne za nesúladné so zákonom a preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne rozhodnúť o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok znova, pričom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo úspešný navrhovateľ žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a odporkyňa bola v odvolacom konaní neúspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.